ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 9-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, APRIL 9, 1976 No. 67. VOL. LXXXIII

КУК ВІДБУВ НАРАДИ В СПРАВІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПУБЛІЧНИХ ШКОЛАХ КАНАДИ

Вінніпеґ (КУК) — З ініціятиви і на запрошення Централі Комітету Українців Канади, 30 березня 1976 р. відбуто в Вінніпеґу Міжпровінційну нараду в справі підручників і матеріялів для навчання української мови в публічних школах Канади. Завданням цієї наради було перевірити всі існуючі матеріяли, що їх уживається в цих школах, і заплянувати координацію і співпрацю у підготовці і виданні підручників та матеріялів потрібних на майбутнє. Як відомо, в публічних школах Канади української мови навчається біля 9,500 учнів, з чого в Манітобі — 5,000, в Саскачевані — 2,500, в Альберті — 1,200 в середніх школах і 375 в двомовних клясах народних шкіл і в Онтаріо — близько 500.

У цій Міжпровінційній нараді КУК взяли участь представники Державного Секретраіяту і Міністерства Багатокультурности в Оттаві С. Зибала і д-р Р. Йонґ, та представники провінційних Департаментів шкільництва і заінтересованих українських організацій: з Альберти — проф. М. Р. Лупул і пані К. Турко, зі Саскачевану — проф. Соня Ціпивник і Ю. Жеребецький, з Онтаріо — пані Д. Дяковська і з Манітоби — К. Фаст і Е. Юзвишин. Від Централі КУК активну участь в нарадах приймали президент КУК д-р С. Радчук, голова КЦУШР д-р Б. Білаш, д-р П. А. Кондра, д-р І. Глинка, д-р В. Зузак, Шіла Слободзян і д-р С. Яр. Кальба. Обов'язки секретарки нарад сповняла Орися Середна, учителька української мови в державних школах Манітоби.

Під час першої частини нарад, представники заінтересованих провінцій і спонзоруючих організацій представили підручники і матеріяли, яких тепер уживається для навчання української мови в поодиноких провінціях, і матеріяли які є в стадії підготовки, або яких

(Закінчення на стор. 3-ій)

Тимко Бутрій та всі члени управи Окружного Комітету Відділів УНС Шамокіну переобрані на нову каденцію

Тимко Бутрій

Шамокін, П. — Тимко Бутрій і ним очолювана Управа Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Округи Шамокіну, Па., однієї з передових в цілій системі УНСоюзу, були переобрані на чергову каденцію під час річних Загальних зборів, які відбулися тут в неділю, 28-го березня, в парафіяльній залі місцевої української католицької церкви.

Крім Т. Бутрія до Управи входять: Михайло Гентош — почесний голова; Йосип Чабан — заступник голови, Гелен Словік — секретар, Адольф Словік — касир, Іван Петрунцьо — організатор; Контрольна Комісія: Іван Кудрич, Йосип Сидор і Григорій Гайдамака.

Збори відкрив і ними проводив Т. Бутрій, який рівнож здав звіт з діяльности Округи, відмічуючи організаційні успіхи і з великим розголосом переведений дводенний Фестиваль УНСоюзу для відмічення 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА, що його влаштувала Округа в днях 21-22 лютого, 1976-го року, в день народин УНСоюзу власне в цьому місті в 1894 році. Округа Шамокіну вибилася на перше місце серед усіх Округ в 1975 році перевиконавши організаційну квоту на 145 відсотків приєднанням 191 нового члена, на 61 більше як призначена квота.

Після звіту Т. Бутрій представив д-ра Івана Флиса, заступника головного предсідника УНСоюзу, який подавши короткий звіт про загальний стан установи, за-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Павло Шевчук переобраний 11-ий раз на голову Окружного Комітету УНС Тройської Округи

Амстердам, Н .Й. (в. з.). — В неділю, 4-го квітня, тут у приміщеннях Українсько-Американського Горожанського Клюбу відбулися Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, на яких вже 11-ий раз переобрано Павла Шевчука на голову Окружної Управи на 1976 рік, в приявності 26 представників Відділів Округи.

Збори відкрив голова місцевого 150 Відділу Осип Пащак, привітав приявних та передав слово голові Округи Павлові Шевчукові на заклик якого вшановано однохвилинною мовчанкою померлих членів Округи в минулому році.

На голову зборів покликано Осипа Пащака, а на секретарів — Василя Слободяна та Василя Колодія.

Першим за 1975 рік звітував голова Павло Шевчук. Він жалів, що Округа не виконала організаційної квоти, подав ряд причин на це та висловив надію, що справа поправиться в цьому році.

Осип Пащак у фінансовому звіті подав, що в касі Округи та банковому конті знаходиться 433.35 дол.

Голова Контрольної Комісії Аксентій Урбан уважає, що праця в Окрузі не була така погана. Управа Округи робила все, що могла і за те Управі належиться вотум довір'я.

Після вичерпання дискусії над звітами, приступлено до вибору нової Окружної Управи на 1976 рік. До складу Окружної Управи були обрані: Павло Шевчук — голова, Осип Білинський — заст .голови, Василь Слободян — укр. секретар, Василь Колодій — англ. секретар, Осип Пащак — касир, Михайло Савків і Михайло Демчур — імпрезові.

Контрольна Комісія: Аксентій Урбан, Василь Труфин і Василь Терлецький.

Запрошений до слова го-

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОМУНІСТИ В УРЯДАХ КРАЇН ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ ОЗНАЧАЛИ Б КІНЕЦЬ НАТО — ТВЕРДИТЬ КІССІНДЖЕР

Вашінґтон. — „Ню Йорк Таймс" і тижневик „Ґ'юмен Івентс" одержали з достовірних джерел зміст промови державного секретаря Генрі Кіссінджера, виголошеної ним в Лондоні 13-14 грудня минулого року перед 28-ма американськими амбасадорами до країн Західньої і Східньої Европи, в якій Г. Кіссінджер сказав, що якщо до влади в деяких країнах Західньої Европи прийшли б комуністи, то це означало б кінець Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) та привело б до ізоляції ЗСА.

Кіссінджер виголосив цю заяву на тих самих нарадах із амбасадорами, на яких його дорадник Гельмут Сонненфелд виголосив свою контроверсійну „доктрину", в якій твердив, що Вашінґтон повинен старатися, щоб комуністичні держави Східньої Европи нав'язали „більш природні та органічні зв'язки із СССР".

Державний секретар Кіссінджер сказав американським амбасадорам, що якщо б в Італії та Франції до влади прийшли комуністичні партії, то він не уявляє собі, як НАТО могло б далі існувати. Цей оборонний союз важливий не тільки з мілітарного боку — сказав Кіссінджер і додав, що без НАТО Америка мусіла б цілком змінити свою закордонну політику, бо осталася б „островом", стараючись маніпулювати різними комуністичними бльоками. Коментатори вказують, що хоча Кіссінджер і раніше перестерігав про небезпеку для НАТО, якщо в Італії та Франції до влади прийшли б комуністи, то його промова в Лондоні була найсильнішою перестор огою.

„Ню Йорк Таймс" з 7-го квітня ц. р. також інформує, що день раніше Гельмут Сонненфелд сказав, що преса та коментатори неправильно інтерпретували його заяву щодо політики ЗСА відносно комуністичних країн Східньої Европи та їхніх зв'язків із СССР. Признаючись, що він „нефортунно" вжив термін „органічні зв'язки," Сонненфелд сказав, що він мав на думці, що Вашінґтон повинен провадити таку політику, яка заохочувала б сателітів Москви до „більшої самостійности та автономії", як також запевнила б „нормальний еволюційний процес" в країнах того обширу. Державний секретар Кіссінджер того самого дня заявив, що заява Сонненфелда в Лондоні не представляла собою жадної зміни політики уряду ЗСА відносно країн Східньої Европи, а пресовий секретар Білого Дому, Рон Нессен, сказав, що президент Форд накреслив політику Вашінґтону щодо сателітів у промові в Мілвокі, кажучи, що ЗСА „підтримуватимуть прагнення народів Східньої Европи до свободи та державної незалежности". Як відомо, коментатори твердили, що Сонненфелд радив Вашінґтонові не підтримувати визвольних рухів в Східній Европі, бо це може довести до Третьої світової війни, а натомість старатися, щоб зв'язки між СССР і сателітами були „більш природні та органічні".

АКТУАЛІЗУЄТЬСЯ СПРАВА КОНҐРЕСОВОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Вашінґтон. — Сенатська комісія міжнародних відносин плянує розглянути ще цього місяця законопроєкт про встановлення спеціяльної комісії для слідкування за порушенням людських прав в СССР та додержання ним всіх інших постанов Гельсінкської декларації, повідомляє Камітет Оборони Валентина Мороза.

Законопроєкт зголосив в листопаді минулого року сенатор Кліффорд П. Кейс з Ню Джерзі і він відомий під числом С. 2679. Такий же законопроєкт зголосила в Палаті Репрезентантів конґресменка Мілісент Фенвік з Ню Джерзі і він відомий під числом Г.Р. 9466. Обидва законопроєкти мають піддержку всіх законодавців стейту Ню Джерзі та багатьох з інших стейтів. Передбачена законопроєктом комісія включала б чотирьох сенаторів, чотирьох членів Палати Репрезентантів і по одному членові Державного департаменту та Департаментів Оборони і Торгівлі. Її головним завданням було б слідкувати за порушенням людських прав в СССР та його сателітних державах і звітувати про це перед цілим Конґресом ЗСА, подаючи пропозиції протизаходів.

Комітет Оборони Валентина Мороза поновно закликає українських громадян в ЗСА звертатися листами і телеграмами до своїх законодавців та вимагати їхньої підтримки, особливо в Сенаті, де згаданий законопроєкт вже актуалізується. Членами сенатської комісії міжнародних відносин є сенатори: Джон Спаркленд — голава, Майк Менсфілд, Френк Чирч, Стюарт Саймінґтон, Клерборн Пелл, Гейл Мекґі, Джордж МекҐоверн, Гюберт Гомфрі, Дік Кларк, Джозеф Бейдон, Джекоб Джевітс, Гю Скотт, Джеймс Пірсон. Чарлс Персі, Роберт Ґріффін.

Листи слід слати на адресу: Senate Foreign Relations Committee, Washington, D. C. 20510.

Український Національний Музей в Чікаґо відбув збори, обрано нову управу

Чікаґо (УНМ). — В неділю, дня 28 березня. ц р. тут у приміщенні Музею відбулися Звичайні Загальні Збори членів Українського Національного Музею в Чікаґо.

Про діяльність уступаючої Управи Музею були вислухані обширні звіти президента, бібліотекаря, господаря та секретаря. Контрольна Комісія у своєму звіті подала дані про фінансовий стан Музею, якого не міг подати ще хворий після операції, а тому неприсутній, скарбник Музею. Контрольна Комісія, згадавши про великий вклад праці уступаючої Управи, ствердила, що так самий будинок, як і експонати, бібліотека та архіви, що знаходяться в ньому, утримуються в належному порядку, а відчітність, касова книга, як рівнож все книговодство провадиться взірцево. В кінці свого звіту Контрольна Комісія, висловивши признання уступючій Управі, подала внесок на уділення абсолюторії. Цей внесок прийнято одноголосно.

Після свого звіту, секретар Музею, згадавши про завдання Українського Музею та велике його значення, як культурної установи,

(Закінчення на стор. 3-ій)

МОСКВА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ЗСА ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ В ЛИВАНІ

Москва. — „Правда", офіціоз компартії Совєтського Союзу, у виданні з четверга, 8-го квітня, перестерегла ЗСА проти будь-якої мілітарної інтервенції в громадянській війні в Ливані. У статті, підписаній „Обсерватором", що є псевдонімом високопоставленого совєтського чиновника, „Правда" заявила, що СССР противиться „будь-яким імперіялістичним інтервенціям" у внутрішні справи інших країн і додала, що Совєтський Союз „повністю підтримує прагнення населення Ливану бути панами їхньої власної долі" та розв'язати теперішній внутрішній конфлікт згідно з власними потребами та мирними заходами.

Як відомо, в Ливані вже кілька місяців триває громадянська війна між християнами, які є правих політичних переконань, і ліво настроєними мусулманами. Хоча тепер нібито існує перемир'я, то на вулицях Бейруту та в інших містах продовжується стрілянина. Цієї суботи має відбутися спеціяльна сесія парляменту, під час якої формально має бути усунений з посту президента Сулейман Франджієх, християнин, хоча він фактично був позбавлений влади мусулманами ще 11-го березня цього року.

Щодо згаданої статті в „Правді", то коментатори твердять, що вона вказує, що Москва дійсно побоюється можливих мілітарних заходів з боку ЗСА, зокрема тепер, коли політика детанту з СССР опинилася під серйозною критикою в Америці. Офіціоз компартії Совєтського Союзу пише, що існують докази, що „реакційні сили" не закинули своїх „агресивних плянів" щодо Близького Сходу, зокрема Ливану. „Правда" покликається на те, що американська 6-та фльота находиться недалеко берегів Ливану та твердить, що сенатор Генрі Джексон із Вашінґтону, єдин із демократичних кандидатів на президента, мав нібито закликати уряд ЗСА вислати морську піхоту на територію тієї арабської країни. Совєтська газета заявила, що деякі „реакційні" американські кола дійсно стараються замінити дотеперішню політику детанту політикою, яка наголошує „мир через силу". Як відомо, цю фразу вжив президент Форд, заявляючи, що слово „детант" не віддзеркалює точно зв'язків ЗСА із СССР. Вітаючи теперішнє перемир'я в Ливані, „Правда" заявила, що ситуація все одно серйозна, не тільки для тієї країни, а для цілого Близького Сходу. Стаття в „Правді", передана також ТАСС-ом, представляє конфлікт в Ливані як старання „імперіялістів" відвернути увагу арабського світу від „визволення окупованих Ізраїлем арабських земель" та як спробу послабити вливи Палестинської Визвольної Організації.

Совєтські летуни перебувають на Кубі

Вашінґтон. — Речник Пентаґону Вілліям І. Ґрінер заявив кореспондентам, що департамент оборони ЗСА студіює тепер звідомлення військової розвідки, яка стверджує, що на Кубі перебувають совєтські летуни, які керують бойовими літаками МІГ-21. Саме перебування летунів, — заявив Ґрінер, — не турбує нас, бо на Кубі знаходиться більше росіян, які виконують різні функції чи є дорадниками при вишколі кубинської армії. Непокоїть нас той факт, що літаки, якими керують совєтські пілоти, знаходяться час від часу в повітрі, тобто в дії і Пінтаґонові не відомо, яка є їхня ціль. Цей же речник ствердив, що в останніх кількох місяцях число совєтських пілотів на Кубі значно збільшилось.

УКРАЇНЦІ САН ДІЄҐО ДАЮТЬ ПРИКЛАД

Сан Дієґо, Каліфор. (Ол. Скоп) — Якби в українському суспільстві додумались до конкурсу за чашу першости для громади із найкращими показниками внутрішніх взаємин та активности, то українці Каліфорнійського Сан Дієґо мали б підстави посягати і на таке відзначення.

Піонерам місцевого життя колись не пощастила спроба створити церковно-об'єднану українську громаду, але саме шукання такого зближення стало основою роками випробованого громадського миру та співпраці. Ця обставина уможливила спільність зусиль в ряді осягів, які не рідко переростають місцеві межі відносно невеликої громади.

Коштом загальних зусиль та самовідданости на протязі майже двох десятиріч у багатолюдному місті туризму постійно діє т. зв. „Українська Хата", як своєрідний та унікальний український інформативний осередок. Розташована у центрі розкішного Балбоа Парку „Українська Хата", поруч хаток інших етнічних груп, дає виїмкову нагоду ширити відомості про Україну, її культуру, історію. У записах серед чисельних відвідувачів можна знайти вписи президента УНР Миколи Лівицького і навіть земляків-туристів з України. Українська присутність серед лісцевого довкілля сприяє нагодам контактів із засобами масової інформації. Місцеві українці не можуть нарікати на „іґнорування" місцевою пресою та телевізією.

Особливим успіхом останнього часу була одногодинна телевізійна передача присвячена виключно українцям, нашій історії, культурі. Програму започаткувало інтерв'ю кореспондента із головою української громади п. Богданом Климковичем, який подав важливі інформації про Україну. Взірцем українського музичного мистецтва був виступ Андрія Китастого, сина відомого композитора і дириґента Капелі Бандуристів. Про українське народне мистецтво, демонструючи окремі експонати, розповіла пані Наталка Климкович. Люба Китаста, справжній майстер та ентузіяст українського танку й писанки, мала чергову нагоду перед телевізійним глядачем продемонструвати чар обох різновидів неповторної української культури.

Група українських танцюристок під керівництвом панни Віри Скоп вивели окремі українські танки. Із сусіднього Лос Анжелесу панна Леся Полотнянка виявила секрети й спроби української кулінарії.

Про успіх цієї передачі (і на радість місцевих українців) свідчить її повне одногодинне повтення на прохання глядачів телевізії.

Роковини української державности місцева громада відзначила проголошенням посадником міста Вілсоном Дня Української Незалежности та урочистим відзначенням, де головним промовцем був д-р А. Вусик — ветеран Визольних Змагань, відомий громадський та церковний діяч із сусіднього Лос Анджелесу. У містецькій

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВЕЛИКІ ЗМІНИ В ПЕКІНІ. ПОЛІТБЮРО ВІДБУЛО НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ

Гуа Куо-фенґ

Пекін. — В наслідку надзвичайного засідання Політбюра Комуністичної партії Китайської Народної Республіки, яке відбулося тут в четвер, 8-го квітня ц. р., звільнено з його усіх дотеперішніх постів довголітнього заступника прем'єр-міністра Тенґ Гсіао-пінґа, який, як відомо, виконував в часі хвороби Джоу Ен-лая функцію прем'єра, звільняючи його рівночасно з Політбюра і Центрального Комітету Компартії. Натомість Політбюро затвердило на пості прем'єр-міністра Гуа Куо-фенґа, що зрештою не було для нікого несподіванкою. Справжнє здивування на Заході і серед спеціялістів китайської проблематики викликало повідомлення, що 20-членне Політбюро наіменувало Гуа-Куо-Фенґа першим заступником Мао Тсе-тунґа, поминаючи бодай з десять інших високих функціонерів Компартії і заслужених перед партією членів. Ці зміни запропонував на засіданні, як інформує пресова аґенція „Гсінгуа", сам Мао Тсе-тунґ і його пропозиція була прийнята без спротиву. Досі про всякі зміни і пересунення рішав Центральний Комітет, а Політбюро тільки затверджувало номінації, але у зв'язку з внутрішньою боротьбою в партії ЦК мабуть не був спроможний зайнятися тією справою. Так принаймеше думають багато західних аналітиків. Китайська офіційна пресова агенція „Гсінгуа" виянює, що у критичних ситуаціях і між сесіями Центрального Комітету, Політбюро має право номінувати чи звільняти членів уряду і є фактичним виконавцем влади в країні.

На Заході панує переконання, що така форма пересунення на найвищому щаблі партії була радше компромісовим потягненням, як перемогою прихильників і в Мао, яких активність прихильників колишнього прем'єра Джоу Ен-лая і Тенґ Гсіао-пінґа і останні демонстрації на вулицях Пекіну не тільки заскочили, але і перестрашили. Гуа Куо-фенґ не належить ні до одної з ворогуючих між собою фракцій і тому його номінація на першого заступника Мао може дещо злагіднити внутрішні тертя і боротьбу за владу в Китаю.

Повідомляючи про зміни, агенція „Гсінгуа" висловлює також в імені уряду „обурення супроти тих елементів, які в пошані до покійного Джою Ен-лая пішли так далеко, що через неуважність опинилися по тамтій стороні барикади і стали знаряддям групки несовісних осіб, прибічників капіталістичної системи в Китайській Народній Республіці".

Було б за скоро, — каже британський аналітик, — занимати до подій в Китаю якесь становище, бо боротьба продовжується, а маси демонстрантів на вулицях Пекіну збільшуються. За останніми повідомленнями західньої преси, в четвер, 8-го квітня, на головному сквері в Пекіні демонстрували більше як 100,000 осіб.

Москва пропонує зміни в проводі компартії Еспанії

Мадрід. — Речники еспанського уряду заявили, що совєтські власті запропонували замінити провід еспанської комуністичної партії, щоб в такий спосіб добитися леґального статусу для тієї партії в самій Еспанії. Цю пропозицію Москва передала еспанському міністерству внутрішніх справ через групу еспанців, які недавно відвідували Совєтський Союз. Згідно з речником еспанського уряду, совєти натякнули, що можна було б усунути з посту генерального секретаря компартії Сантіяґа Карілья, який перебуває в екзилю в Парижі, а з посту президента партії усунути Дольорез Ібаррурі, яка живе в Москві. Совєтські чинники не радили хто мав би бути новим генеральним секретарем і президентом компартії Еспанії.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

КОНЦЕРТ ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ В ТОРОНТІ

Торонто, Канада. — Заходами Мистецької Ради КУК та мистецьких ансамблів СУМ-у „Прометей", „Діброва" і „Батурин" 11-го квітня ц. р. о год. 7-ій вечором в залі Українського Культурного Центру, 83-85 Крісті вулиця, відбудеться концерт вокальної музики, в якому виступлять Марта Кокольська-Мусійчук — сопрано, Володимир Тисовський — бас, Ігор Соневицький — фортепіян. В програмі арії, пісні та дуети українських композиторів.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР ТУІА

Ню Йорк. — Товариство Українських Інженерів Америки — Метрополітальний Відділ влаштовує тут в суботу, 10-го квітня ц. р. о год. 7-ій вечором в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця, товариський вечір, на якому виступить бувший десятник І УД УНА Лев Федорук, який поділиться своїми спогадами з 30-літнього перебування в совєтських концентраційних таборах. Після доповіді — товариська гутірка.

ДОПОВІДЬ І МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В НЮ БРОНСВІКУ

Ню Бронсвік, Н. Дж. — В неділю, 11-го квітня ц. р. о год. 4-ій по полудні тут в залі при 21 Ґулден вулиці проф. Іван Головінський виголосить доповідь на тему: „Вибрані поеми Т. Шевченка в психологічному насвітленні". Після доповіді відбудеться виставка образів, вишивок та кераміки, виготовлених членками 65-го Відділу СУА, який є організатором цієї імпрези.

ДОПОВІДЬ Д-РА ІВАНА РУДНИЦЬКОГО НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

У зв'язку з виїздом д-ра Ів. Лисяка Рудницького на похорон своєї матері, — св. п. Мілени Рудницької, до Мюнхену, — його, заповіджена, в суботу 10-го ц. квітня доповідь, відбудеться в інший час, — інформують зі секретаріяту КУВПД.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Завжди актуальна перестoрога

Державний секретар Генрі Кіссінджер вже кількакратно публічно перестерігав, що якщо в Італії та Франції прийшли б до влади комуністичні партії, то це становило б серйозну загрозу для Заходу, зокрема для держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), членами якого є дві згадані країни. Але, як на це вказують коментатори, найгострішу пересторогу Кіссінджер висловив минулого грудня в Лондоні на нараді з 28 американськими амбасадорами. Він тоді цілком правильно зазначив, що в такому випадку НАТО втратило б будь-яку ефективність як головне забороло проти загрози з боку Варшавського Пакту, веденого Совєтським Союзом.

Справді бо — як виглядали б таємні наради НАТО, якщо на тих нарадах були б приявні представники комуністичних урядів Італії та Франції?! Хоча компартії тих двох країн тепер стараються доказати свою незалежність від Москви, відкидають підставовий принцип марксизму, — „диктатуру пролетаріяту", заявляються за принципом багатопартійности та твердять, що стоять на становищі пошанування всіх політичних, громадських і загально людських прав, як рівнож критикують Совєтський Союз за порушення цих прав, то ще питання чи французькі та італійські комуністи дійсно щирі в своїх заявах, чи може це тільки тактичний маневр, щоб приспати чуйність населення їхніх країн і таким чином прийти до влади шляхом виборів. Цілком можливо, що здобувши контролю над урядами Італії та Франції, комуністи „забули б" про всі свої передвиборчі обіцянки, встановили однопартійні диктатури та знову були б послушними диктатурі з Москви. Адже комуністи всіх національностей знані з недодержання договорів і обіцянок. Совєти не мають монополії щодо віроломства.

Але навіть у випадку, якщо б комуністичні уряди Франції та Італії одверто не проголосили просовєтської політики, то все одно дуже послабили б оборонну спроможність НАТО тим, що їхні більшості в парляментах могли б проголосувати зменшення в оборонних бюджетах тих двох членів НАТО, що привело б до мілітарної переваги держав Варшавського Пакту.

Отже, хоча деякі політичні діячі країн Західньої Европи, і то члени не-комуністичних партій, нарікають, що, мовляв, державний секретар Кіссінджер, а також президент Форд і ряд американських законодавців і військовиків своїми перестopoгами про небезпеку з боку західніх компартій нібито „вмішуються" у внутрішні справи їхніх країн, то треба ствердити, що такі перестороги є конечні і їх чимчастіше треба повторювати. Тільки мілітарно сильний і об'єднаний в своїх цілях Північно-Атлантійський Союз може бути ефективним заборолом проти агресії комуністичного бльоку.

Добра прислуга

У „Свободі" вже було коротке повідомлення про те, що цієї суботи, 10-го квітня, Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки на середній Ню Йорк матиме в приміщеннях Народного Дому в Сиракюзах ширші сходини і публічний панель на тему рака грудей і матки. В цьому панелі беруть участь такі відомі наші лікарі-спеціялісти і громадяни, як родинний лікар д-р Богдан Гарбовський з Ютики, хірург д-р Теофіль Артемович з Рочестеру, міжнародної репутації гінеколог проф. д-р Мирослав Гриціишин з Боффало та інші.

Недуги, які будуть предметом уваги та інформацій і вияснень на цьому панелі належать до найбільш поширених і турботливих. Фахова інформація про ці недуги та фахові поради про те, як їх пізнати і що у випадку їх відкриття чинити, мають вітальне значення для здоров'я не тільки безпосередньо зацікавлених жінок, але і для їх родин та всієї громади. Тому то треба тільки з вдячністю привітати ініціятиву наших лікарів середнього Ню Йорку та висловити надію, що за цим добрим прикладом підуть наші лікарі в інших громадах і осередках. Здоров'я бо — це найбільша цінність кожної людини і народу.

Оправданий докір

Виявляється, що між нашими словами і ділами існує поважне розходження. Свідчить про це промовисто надрукований на іншому місці в цьому числі „Лист до батьків" секретарки Осередку Діяльности ТУСМ в Гемпстеді, яка цілком оправдано докоряє батькам, що на словах проповідують засаду „Лицем до молоді", а на ділі обертаються до цієї молоді спиною.

З Гемпстеду про це написали, але цей випадок можна поширити також на інші громади і організації, включно з крайовими та репрезентативними. Було б зайво наводити факти — вони відомі. Говоримо одне, а чинимо друге. Що більше, навіть у випадках, як молодь наша виходить з доброю ініціятивою та починає її сама здійснювати, наші „батьки" часто, замість заохотити, видвигають всілякі застереження. Як безмірно краще виглядала б наша громада і як безмірно повніше було б її майбутнє, якщо б за нашими гарними словами і гаслами слідували такі ж наші діла!

Німецькі соціял-демократи програли у провінційних виборах

Штуттгардт, Німеччина. — Ройтер інформує, що німецькі соціял - демократи, з партійним лідером Віллі Брандтом і канцлером Гельмутом Шмідтом, зазнали чергової поразки, програвши провінційні вибори в Баден - Віртенберг. Перемогли, здобувши 56,7 відсотка голосів і 71 парляментарний кандидат, християнські демократи, які пішли до виборів під гаслом: „Свобода, або соціялізм". Перебіг виборів у важній під кожним оглядом провінції, та ще й напередодні федеральних виборів, які відбудуться в Західній Німеччині в жовтні ц. р., вказує на спад популярности німецьких соціялістів, які не зуміли розв'язати тяжких політичних і економічних проблем.

І. Вовгук

25 З'ЇЗД КПСС — ПРОСЛАВЛЕННЯ БРЕЖНЄВСЬКОГО ВЛАДУВАННЯ

(1)

25 з'їзд КПСС задумано як урочистість брежнєвського владування з його отечественою політикою єдинодержавства, і таким він був. Л. Брежнєв відкрив його і унапрямлював на протязі десяти днів, вислухуючи низькопоклонність і хвальбу від еліти, вельмож різних рангів та більшости представників комуністичних і робітничих партій з 96 держав, зібраних на з'їзд. Денний порядок на з'їзді був короткий. Над чотирма питаннями радили 4,998 делеґатів, більшість з них удекоровані медалями і орденами. Звітну доповідь виголосив Л. Брежнєв; доповідь ревізійної комісії — Сизов; про десяту п'ятирічку — „Основні напрямні народного господарства 1976-1980" — А. Косиґін. Були вибори керівних органів партії. Фактично з'їзд обговорював два питання: звіт ЦК і напрямні 10-ої п'ятирічки, і присутні вдарили в долоні, почувши запропонований склад керівних органів.

Біля шести годин читав доповідь генеральний секретар ЦК КПСС. „Отечественa еліта" і „вельможі" слухали куняючи, а у відповідних місцях аплодували: звичайно, голосно і довго, а то й встаючи з місць, улаштовуючи овації. Три години читав доповідь А. Косиґін про пляни десятої п'ятирічки. Та й удекоровані делеґати в дискусіях не були ляконічними, кожний з них, щоб застрахувати себе, складав низькопоклонне признання Брежнєву, очевидно ж під оплески всіх. Як подавала „Правда", його величали всі „мудрим", „гуманним", „принциповим", людиною „маштабною", „великим ленінцем" - миротворцем" — все, що можуть придумати в рабській покорі тупі бюрократи, щоб показати свою відданість, приписували генеральному секретареві. Гидко було читати в партійному офіціозі про вияви покірного підлабузництва і рабської відданости, що є ознакою браку характерности у людей, що мають вирішальні впливи над життям людей в імперській системі з її неключимним рабством.

Довга, нудна і мучача була балаканина на з'їзді КПСС, а 4,998 делеґатів мусіли вислухувати її, стежачи один за другим, щоб не задрімати. І мимохіть виникав запит: чому б не видрукувати того і роздати учасникам з'їзду, а в доповідях сконденсовано зупинитись на головному, як то водиться в культурному світі. Таж учасники з'їзду — люди письменні, з вищою і середньою освітою, зуміли б прочитати. На брежнєвському з'їзді, як ствердила мандатна комісія, було: 103 академіки, 442 доктори й кандидати наук, 1,114 партійних керівників-партократів різних рангів, 659 господарських керівників - технократів, 272 діячів літературно - мистецького життя, 314 маршалів, генералів і офіцерів. Отже, люди письменні і могли б прочитати написане і не мучитись куняючи, щоб сусід не бачив.

Але в большевиків так заведено ще за Леніна, що на з'їздах змушується вислухувати довгі доповіді з вихвалюванням мудрости керівництва в будові московського соціялізму. В тому є логіка партійної диктатури, — отак привчається т. зв. еліта до мовчазної покори в послусі перед непомильним „ханатом" ЦК, призвичаюється партійну еліту не вичувати потреби свободи і не бути самим собою. Зібрані на з'їзді „номенклятурники" очолюють всевладну партію, що зве себе всенародною, а самі вони є найдальші від народу, живучи в своєму замкнутому колі особливим життям. Навколо Москви і республіканських столичних міст розміщуються в найкращих місцевостях розкішні палаци - дачі номенклятурників, огороджені від народу високими парканами. Всіх їх постачається і обслуговується за окремими високими стандартами. Що вище звання і посаду посідає номенклятурник, то більшими вигодами і розкошами він користується.

Номенклятурна еліта стає спадковою, її добирають і закріплюють. Академік Сахаров, що був у такому упривілейованому становищі, розповідає про той добір таке: „Недавно велику групу добрих студентів — випускників різних високих учбових закладів (ВУЗ) країни зібрали на місяць до Ленінграду з якоїсь нагоди (комсомольців, звичайно: тепер у ВУЗах практично самі комсомольці). Їх ласо годували і добре напували в кращих ресторанах, розважали — все безкоштовно. А потім запитали: хочете завжди так жити? Поступайте до Високої Партійної школи і найбездарніший стане секретарем райкому". (А. Сахаров, „Про країну і світ"). Слухняність в рабській покорі в такої ел... виробляють за законами рефлексології".

∴

З трьох головних розділів складалась звітна доповідь генерального секретаря КПСС: 1. Міжнародне становище і діяльність партії, 2. Економічна політика партії в дальшій будові соціялізму, 3. Партія за розвиненого соціялізму.

Всі п'ятирічки у звітах, як водиться, були „успішними", а дев'ята, за окресленням Л. Брежнєва, „не має собі рівних" за осягами в промисловості й сільському господарстві. Це говориться під „гучні і довготривалі оплески", а міністерство торгівлі СССР з початку року почало додаткові закупи зерна закордоном — в країні перебої з постачанням населення і скрута з кормами для худоби.

(Продовження буде)

І. М. Новосівський

ПРО УКРАЇНУ І „СОВЄТСЬКИЙ НАРОД"

Ми тількищо отримали листа із европейської сателітної країни від приятеля, який минулої осени відвідав Україну. Він передає свої враження із цієї подорожі так:

„... Відносно моїх вражень з поїздки по Україні мушу Тобі сказати, що я був дуже болючо вражений відносинами в Україні. Не так в наслідок продовольчих труднощів, які зараз переживає весь Совєтський Союз та трохи в меншій мірі Чернівецька область, де не було зовсім посухи, а навпаки, сльоти наробили шкоди й тому чимало бараболі та буряків залишилися невисапаними. Більш болючо мене вразило посилення на всіх фронтах і всіми засобами русифікації в Україні. Радіо й телевізія, щонайменше на 70 відс. на російській мові. І то не тільки київські висильні, але й обласні, як чернівецька, а що найдивніше — і районні, як Кіцмань, Вашківці, Вижниця та інші, які своєю програмою звертаються в першу чергу до колгоспників, висилають програми також переважно по-російськи. В пресі та й літературі Українську ССР називають вже „невіддільною частиною Радянського Союзу". Вже не вільно говорити й писати про „радянські народи", а тільки про єдиний радянський народ. На концертах, які уряджують українські організації в Києві, по обласних, а навіть по районних містах і селах, більшість програми займають пісні російські та іншонаціональні пісні совєтських народів. Українські національні костюми для жінок і чоловіків вже майже цілковито знищили і тепер на концертах наші жінки, замість українських віночків, мусять вбирати на голову московські кокошники, замість коротких українських плахт — якісь довгі московські спідниці. Одним словом „жаль і скреґіт зубів".

Така картина форсування метаморфози під назвою „совєтського народу" на Вкраїні та в інших неросійських республіках Совєтського Союзу.

Андрій Григоренко (син генерала) на запитання представника радіо „Свобода" Григорія Іваненка заявив: „Нема сумніву, що проблема виникнення „совєтського народу" не вигадка. Вона є. Вона небезпечна, бо пов'язана із самовільною розв'язкою національного питання... Майже 60 років спільного життя під знаком тоталітаризму не могли не позначитися на психологічному складі народів, котрі ввійшли до СССР. У такому розумінні, це правда, існує совєтський народ. Цьому питанню значною мірою сприяє переселення людей різних національностей, а цей факт призводить до нищення національної монолітности, національної ідентичности, національної культури". („Українське Слово", Париж, No 1779-1780 за 4-11 січня 1976)... „І саме це не що інше, як русифікація, не створення нового народу. Це робиться за рахунок змішування різних національностей і різних культур під спільною покришкою псевдоросійської основи". (Там само). Але Григоренко уважає, що „знищити їх в ім'я тези „совєтського народу" — це неможлива річ".

За приспішення „зближення" мов і народів СССР вхопилися останні два партійні диктатори: Хрущов, а зокрема Брежнєв. „Зближення" проходить „добровільно", бо хто не хоче зближуватися добровільно", цебто приймати другу „рідну" (російську) мову, той злочинний „буржуазний націоналіст", до якого застосовуються карні заходи. У той спосіб саме гасло „буржуазний націоналізм" стає нагайкою у руках можновладців Совєтського Союзу для загонення неросійських народів у спільну московську загороду. При тому поняття „буржуазний націоналіст" у російських націоналістів - шовіністів безмежно широке. Навіть любов до своєї рідної мови і її уживання — особливо освіченої неросійської людини, яка в школі проходила курс російської мови, може дістати клеймо „буржуазного націоналіста". Не дивно, що по містах України сьогодні важко почути українську мову. Українські студенти, які кілька років тому відважувалися на вулиці заспівати українську пісню, зазнали брутального нападу від російських шовіністів, яким за їх брутальність і волос з голови не впав.

Наш найближчий родич на початку 1941 р. „добровільно" зголосився на працю в Донбас, „під вартою" поїхав туди... і слід по нім пропав! Німецькі нацисти „вербували" також „добровільно" на невільничу працю у Німеччину, виловлюючи працездатних „добровольців" навіть у святкові дні під час Богослужби у церквах... Подібна „добровільність" практикується сьогодні в Совєтському Союзі з т. зв. „зближенням" мов і народів неросійських націй. І коли вже — скажемо — такій брутальній „добровільності" прийде кінець?!

Аже виходить, що сама теорія і практика „зближення" замало динамічні, бо завершення „зближення" ... сі. Тому московські верховоди вхопилися за додатковий винахід: „совєтський

(Закінчення на стор. 4-ій)

Лука Луців

СПАДЩИНА ПРОФ. Д-РА ВАСИЛЯ СТЕЦЮКА

(В першу річницю смерти)

9-го квітня минає рік, як відійшов з цього світу професор д-р Василь Стецюк. Про нього один його університетський колеґа сказав, що „Стецюк завжди був там, де треба було щось робити". Це рідкісна в нас, але заслужена похвала.

Автор цих рядків дивувався разом з іншими знайомими покійного професора, коли читав у „Свободі" щораз то нові списки жертводавців на різні добродійні цілі з приводу смерти професора Стецюка. (Всіх цих пожертв було понад 5,000 долярів!). Таку широку популярність здобув спочилий професор не науковими працями, які були з ділянки клясичної філології, про яку мало дбають в цій країні, і якої навчав професор в Сітон Гол університеті в стейті Ню Джерзі.

Сам В. Стецюк писав, підсумовуючи працю Конгресу української вільної науки таке:

„Український інтеліґент, а зокрема український дійсний науковець бачить власними очима, що сьогодні перед ним не тільки мета його дослідів т. зв. чистої науки, але мета життя його і його народу" (ЗНТШ, том (CLXXVI, 263).

Іншими словами: проф. В. Стецюк був завжди там, де треба було щось робити. І він робив, вчив у гімназії на рідних землях і на еміеміграції в Німеччині, вчив в УВУ і в Українському Технічному Інституті, організував школи українознавства при УККА, вчив на курсах українознавства на Союзівці, був генеральним секретарем Ради НТШ і його ж Філологічної Секції та редаґував видання цього Товариства. При цьому не забував і про спеціяльність свою, про клясичну філологію, з якої здобув титул доктора. Був членом численних американських наукових Товариств і наших.

Тут хочемо коротко згадати про наукові праці професора В. Стецюка з ділянки клясичної філології.

Найбільша його праця в цій ділянці — це Історична граматика латинської мови. Автор зміг видати тільки першу частину, цебто фонетику, яка вийшла під фірмою УВУ в Мюнхені в 1951 р. Цей підручник має такі частини: Вступ (1-21), Фонетика (22-41), Латинський вокалізм (42-111) і Латинський консонантизм на тлі праіндоевропейського (112-184).

Друга праця „Іван Франко як клясичний філолог" має 49 сторінок (відбитка

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЛИСТ ДО БАТЬКІВ

Гемпстед, Н. Й. — В суботу, 28-го лютого ц. р., в залі Українського Парохіяльного Центру св. Володимира в Юніондел, Н. Й., відбулася конференція, а відтак забава з танцями, Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського — ТУСМ.

На протязі кількох неділь перед тим, отці пароxи обох українських католицьких церков, заохочували молодь і старших громадян до участи в наших нарадах, як рівнож у вечірній забаві.

На конференцію прибули делеґати Відділів ТУСМ з Филядельфії, Йонкерсу і Ню Йорку.

Для нас, молодих студентів, кілька місяців тому зорганізованих в ТУСМ на цьому терені, здавалося, що це велика і поважна подія, хоча б тільки тим, що вона була першою того роду імпрезою в історії нашої громади.

Підготовляючись до згаданого, ми покладали великі надії на піддержку наших батьків, місцевих організацій і на ширші кола нашої громади, виходячи із заложення, що всюди, де б ми не бували на імпрезах, влаштовуваних нашими батьками — старшим громадянством, ми досить багато наслухалися і дальше слухаємо слова — „Лицем до молоді", або „Де наша молодь.

На превеликий жаль, наші сподівання нас завели. Згадані слова, на ділі залишились пустим докором в сторону нашої молоді. В нарадах наших не взяли участи, в ролі спостерігачів чи гостей, ані представники місцевих організацій, ані наші батьки і ніхто зі старших громадян місцевої громади, крім пані і пана Дацьків, пані Маланчук, пані Анастасії Курчак і пані А. Герули, котрі нам допомогли з частуванням, за що їм складаємо сердечну подяку.

На вечірній забаві старші рівнож не дописали, бо їх можна було порахувати на пальцях.

Підсумовуючи згадане, дозволимо собі поставити питання до наших батьків, членів організацій і до всіх старших громадян нашої громади:

Де ви були під час наших нарад і вечірньої забави? Чому Ви нас не піддержуєте в часі, коли ми починаємо ставляти свої перші самодіяльні кроки на шляху змагу нашого поневоленого українського народу за свою державність, ав тому і в житті нашої місцевої громади?

Дорогі батьки, Шановні громадяни, члени організацій і товариств, ми промовляємо до Вашого сумління, звертаємося до Вас з проханням про Вашу моральну і матеріяльну піддержку, якщо Ви хочете, щоб Ваші сини і доньки перебрали на себе цей великий громадський тагар з Ваших плечей.

І коли Ви цього не зрозумієте, то не питайте, де ваша молодь...

Ірена Пакош
Секретар Осередку ТУСМ в Гемпстеді, Н. Й.

Іван Іваxів

ОБОРІГ

III

Та не все ж і погода дописувала. От настане мокра осінь, цілий день мархолить мжичка, чи пакусняк: хляпа, сиро, під ногами мокро, цілий день босими ногами місили болото й аж вечором в оборозі бідним босим ногам порятунок й належний спокій і відпочинок. Темна нічка, хоч око виколи, тільки в вікнах серед загат світиться світло. Дуйне вітром, хлюпне дощем в лице, а ви шах-мах, і вже в оборозі під кожухом в готаві. Гуляє вітер, рухає соломкою з дашка, а вам ні дуду, хай надворі робиться, що хоче, ви безпечні. Звечора чути гавкання псів, чути, як хрупають коні, десь хтось гаґласне, йдуть ґазди до кооперативи по кавфіну, сіль, сірник, за синім каменем, чи так лише постояти, послухати, поговорити, що в світі діється, до сусіди, почитати часопис чи календар, чи так лише посидіти й поговорити. Потім все стихає, тільки холодний вітер хвовстить.

Десь по півночі прокидаєтесь на часок й чуєте, як перекликуються дикі гуси, летячи у вирій. Гей і далека ж їм дорога в таку несвітницю! А вам ні, чого ж, куди й пощо саме тепер йти чи їхати? Ні, ви вдома, на своєму обійстю, у своєму оборозі й ніхто до вас жадного права немає. Ви, як у Бога за дверми, це ваш оборіг, ваша батьківщина, ваше право, ви тут господар, а не якийсь там перелетний птах, що не знає, де слідуючу нічку заночує й де свою голову приклонить й що його чекає. Ні, ви вдома, на своїм, в оборозі; маєте внутрішній спокій, рівновагу, вдоволення й відпочинок. От вам житя, брате!

Та чи тільки самою спальнею служив вам оборіг? Ні, він був вам рідним другом, товаришем долі й недолі, в якому за даних потреб й умов можна було порятуватись, зарятуватись й назад до рівноваги, до нормального життя прийти. Тут кожний ваш сусід міг був зарятуватись і голову приклонити, заночувати. Та чи тільки сусід? А наш підпільник що? Коли йому моцарствова й панська поліція дуже то на п'яти наставала й коли то вже йому ніде не було ні пристановиська, ні порятунку, дуже то часто й найкращі приятелі не хотіли його знати, тоді тільки в оборозі він зміг був відпочити, набрати сил й подумати, що, як та куди дальше. Тут його ніхто не бачив, він не потребував просити жадного дозволу, виповняти всяких анкет, мельдунків, зголошень, хто він, що він, куди, за чим і пощо. Ну й власникові оборога також ніякого страху ні відповідальности ніякої, бо ж тут все був готовий й дуже переконуючий викрут, арґумент: моя хата скраю, я нічо не знаю, а оборога не замкнути ж.

Та чи тільки це так із революціонерами? А візьміть закоханих. Та ж тут рай для них. Довкола ні душі, за стіною, ніхто не підслухує, ні через дірку від ключа не заглядає, немає ніяких підслухових апаратів, ні дзеркал, що через них все видно, як на долоні, ну й у найважливішому моменті також вам телефон не задзвонить. Як мишка, як кицючка на часок мила душечка забіжить на любую розмовоньку, порадоньку. Й поки вашого життя — вам тих радісних хвилин в оборозі повік не забути. І не шкодило це ні псови, ні вівсові, та ба, щобільше, не одній душі від цього помоглося й дяка й шана сотню літ була. На доказ цього, що хтось вмів це оцінити, був вам вдячний й цінив ваше добре, ласкаве серце й добру роботу, то нераз, як корова почала смикати сіно з оборога, то так і сипалися з нього пиріжки.

Та чи тільки пиріжки? А от хлопці, парубки чи сам таки господар, заховали там на гниличкн грушок, дуль чи яблук, щоб ще краще достигли. І лежали там продукти, як у не знати якому там склепі й холодільні, у відповідній температурі. Навіть і курка була тут собі місце вподобала й доляри несла. Значить оборіг був не тільки місцем, де б можна було перенестись в райдужнії сни, але й матеріяльною базою, що піддержувала й тримала при житті нашу фізичну форму й фігуру. Значить, в оборозі чоловік міг був відпочити й зарятуватись залежно від потреби й обставин.

То так з романтикою й політикою, але оборіг мав й чисто практичні переваги. От подумайте лише, не треба відчиняти, замикати дверей; а знаєте, яка це морока з ними, коли вони не пристають й рипають, роздсхнуться або надто нипучнявіють, не можна їх замкнути, ну й майстрові, що їх робив, також тоді добре не гикнеться, бо якби все те сталось, що йому тоді люди бажали, то краще було б, щоб він був взагалі на світ не родився. Гримаєте ними, хтось там знову стогне, що ви йому сон перебили й спати не даєте. В оборозі ж відпадає усяка морока з ключем. Загубиться він часом, а то знову поночі не можна його дібрати, в діру застромити, а потім ним обернути, ні його витягнути. І скільки то тоді в таких критичних моментах треба було свого серця наїстись, усю нечисту силу згадати й силу шляків там встромити. Б оборозі не треба було ні відчиняти, ні замикати вікон, щоб чи то мух не найшло, чи щоб дощ не налляв, й не було також страху, що їх хтось може вам за політику повибивати. Не треба було ні мити, фарбувати, огрівати, закладати вентиляторів, звологчуючих апаратів, вимінювати фільтри, світити, гасити.

(Продовження буде)

Український Національний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що є скарбницею багатства нашого національного „Я", що забезпечує нас і наші молоді ґенерації від національної смерти та дає можливість вдихати віру у вічність непоборного життя націй, — в імені проводу Музею звернувся з закликом до всіх членів Музею, щоб простягнули руку помочі новій Управі в акції приєднання більшого числа членів з людей доброї волі— українців, українок та особливо представників нашої молоді, що стане запорукою збільшення матеріяльних засобів, а головно тяглости існування Музею та його діяльности.

Секретар Музею, вказавши на своє і багатьох громадян твердження про те, що Музей, як такий, у головних підставах нашого національного збереження та розвитку, після Церкви і Школи займає третє місце, в кінці свого заклику сказав: „Звертаємось до Вас, як до людей доброї волі, як до співвласників цієї української культурної установи й амбасади у чужому світі: Допоможіть Музеєві краще виконати його післанництво Вашою почесною діловою та патріотичною участю в дальшій праці Музею під загально громадською опікою! Цим бо виконаєте свою велику й високоцінну національно - культурну повинність перед нашою історією боротьби за визнання минулої слави України, за наше право до величного відродження Української Самостійної Соборної Держави, у що ми свято віримо і що на підставі права та всіх Божих і людських законів станеться неминучо...

Загальні Збори вибрали нову Управу і Контрольну Комісію в такому складі: д-р Роман Верес, як голова, та інж. К. Мандзенко, мгр Еміль Басюк, Володимир Засадний, проф. Іван Боднарук, п-і Стефанія Борович, п-і Анна Рибак, Мирон Маланюк, інж. Ігор Мякуш, як члени.

До Контрольної Комісії: Петро Семків, Олександер Атановський та Петро Гула.

В доказ признання заслуг полк. Константина Мандзенка, довголітнього секретаря Музею, та з нагоди 55-ліття літературної діяльности професора Романа Завадовича, Загальні Збори іменували їх почесними членами Музею.

УКРАЇНЦІ САН ДІЄҐО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

частині взяли участь Богдан Климкович, брати Юрко та РоманРітачки, пані Наталя Климкович і бндурист Андрій Китастий.

Несподіванним відкриттям для відвідувачів Сан Дієго є рівень Українського Народного Хору, мистецькі виконання якого стали прикрасою громади та важливою школою для місцевої молоді. Найбільша заслуга й признання належать тут диригентові проф. Петрові Кондратенкові, який зумів відкрити вокальні здібності місцевих українців. Особистий приятель та помічник славного Нестора Городовенка, він втішається загальною пошаною та вдячністю.

Свято Тараса Шевченка пройшло тут під гаслом духової єдности із нескореними послідсвниками великого генія в Україні. Словом про поета послужила захалявна стаття „Остання сльоза" у-в'язненого Євгена Сверстюка, яку прочитав Ол. Скоп. Тріо наймолодших пластунок — Уляна Олексишин, Ліда Несторенко і Таня Климкович продеклямували вірші Шевченка, в'язанку спеціяльно написаних Гр. Китастим творів Шевченка виконали на піяно Надія Скоп та Валентина Матіяш. Андрій Китастий у супроводі бандури проспівав „Думу про Тараса". Богдан Климкович під акомпаніямент піяно своєї дружини Наталі майстерно виконав дві народні пісні. Завершилась урочистість виступом Українського Народного Хору під керівництвом проф. Петра Кондратенка.

На громадському календарі Сан Дієго червоним олівцем обведені числа 30 і 31 травня. На ці дні заплянований Другий Український Весняний Фестиваль українців західних стейтів, до якого вже тепер йдуть посилені приготування.

Успіх минулорічного фестивалю став заохотою та запру кою наступної успішної зустрічі українців над Тихим океаном. Гостинні двері української громади у Сан Дієго відчинені для сердечної та радісної зустрічі земляків. Бажаючих одержати докладніші відомості про плянований фестиваль, просимо звертатися до секретаря громади:

M. Kostka, 305 Broadway St. San Diego, Ca. 92102.

Виставка писанок у Детройті

Детройтський Український Комітет 200-річчя Незалежности ЗСА та 100-річчя Українського Поселення влаштовує виставку українських писанок та інших великодніх традиційних експонатів. Виставка відбудеться у п'ятницю та суботу, 9-го та 10-го квітня, ц. р., у залі „Кристал Рум" в будинку Віттієр Таверс, під адресою 415 Бирнс Драйв при Іст Джеферсон вулиці в Детройті. Виставка буде відкрита від полудня до 10-ої години ввечорі протягом обох днів.

Комітет широко розголошує цю виставку, щоб притягнути якнайбільше число гостей з американського світу, бо ціллю виставки — ознайомити їх з цією галуззю нашої культури та одночасно вказати на вклад цього популярного мистецтва в американську культуру.

Марта Віхорек, голова Комісії Писанкової Виставки, сподіється, що українці масово відвідають виставку, а зокрема в п'ятницю, 9-го квітня, о годині 7:30 увечорі, коли то відбудеться офіційне відкриття в присутності визначних особистостей міських та стейтових урядів та представників американської та чужомовної преси.

І. Б.

КУК ВІДБУВ НАРАДИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

опрацювання заплянованo. Разом таких матеріялів і підручників представлено біля 70.

Після переведення всебічної дискусії над тими матеріялами, які є в стадії підготови і плянування, учасники цієї Міжпровінційної наради КУК одобрили і рекомендували закінчити до кінця наступного шкільного року опрацювання і видання наступних підручників і матеріялів за таким порядком першенства:

1. Ревізія текстів і перевидання 1-ої частини зорово-слухових матеріялів, спонзорованих Централею КУК для кляс 7-9, включаючи нові діялоги ,студентський зошит, підручник для вчителя, звукозаписи і нові ілюстрації.

2. Перевидання першої секції 2-ої частини зорово-слухових матеріялів, спонзорованих Централею КУК для кляси 10-ої включаючи студентський зошит і підручник для вчителя.

3. Опрацювання і видання спонзорованих Клюбом Українських Професіоналістів і Підприємців в Едмонтоні читанок для третьої кляси дво-мовних народних шкіл: „Ходіть зі Мною" і „Наші Скарби".

4. Видання підготованих у Саскатуні: „Книжки Відповідей" для вчителів української мови за зорово-слуховою методою і книжки „Граматичних правил для студента".

5. Перевидання з рівночасним забезпеченням авторських прав випрацьованих у Вінніпеґу підручників для вчителів 1-3 кляс народних шкіл: „Очима Дитини" і „Початковий Курс Української Мови" для вчителів кляс 4-6.

6. Видання матеріялів, опрацьованих в Торонті для учнів початкових кляс народніх шкіл, які добре володіють українською мовою.

Учасники цих важливих нарад рекомендували Централі КУК, в міру потреби, відбувати того роду наради з представниками заінтересованих провінцій більш регулярно для затіснення співпраці і координації у підготовці матеріялів в майбутньому. Того самого дня вечерам Екзекутива Президії КУК відбула засідання, на якому представники Департаменту Державного Секретаріяту і Міністерства Багатокультурности з Оттави висловили признання Централі КУК і всім заінтересованим організаціям і особам за цей великий вклад, який українська громада з власної ініціятиви зробила дотепер для збереження української мови в Канаді і рівночасно підкреслили можливість одержання фінансової допомоги на видання дальших підручників і матеріялів.

На тому засіданні, Екзекутива Президії КУК рішила звернутись до заінтересованих Департаментів Шкільництва і до авторів та спонзоруючих організацій, з проханням підготовити в найближчому часі докладний опис тих матеріялів, видання якого одобрено, подаючи детальні дані щодо їх змісту, формату, ілюстрацій і коштів опрацьовання враз із двома квотаціями відносно кошту їх друку. Після одержання цих даних, в порозумінні із заінтересованими організаціями буде прийняте рішення відносно зголошення аплікацій по ґренти з фонду багатокультурности в Оттаві для видання намічених підручників і матеріялів.

Традиційний Святий Вечір на сцені під час „Ялинки" СУМА в Ірвінґтоні-Нюарку

Одним з дуже важливих чинників у вихованні молоді є також плекання театрального мистецтва. Бачили ми це на рідних землях, де по Першій світовій війні майже в кожній громаді в домі „Читальні Просвіти" була сцена, на котрій під чиїмсь проводом процвітало просвітянське життя. Завдяки сцені громада жила спогинами минулого, мала можливість розвеселитися чи пустити сльозу, коли відігравалася на ній якась трагедія. Сцена діяє на кожного, а тим більше на молодь, доказом чого є велике прив'язання до телевізії.

Громада Нюарк-Ірвінгтон, а спеціяльно СУМА належить до тих щасливців, бо п-во Кононіві в кожній потребі свій довголітній досвід радо і безкорисно уділяли. Вже в останній хвилині свого життя покійний сотник Кононів просив дружину, щоб продовжувала працю над молоддю.

Хоча як важко переживає п-ні Іванка смерть улюбленого мужа, а вже кілька разів ми мали можливість бути на вдалих імпрезах, до яких чимало труду саме вона приклала.

Виявом такої ж праці була підготова „Ялинки" Юного СУМА, яка традиційно відбувається кожнорічно, одначе цього року вона особливо зворушила присутніх.

Голова Осередку Василь Цюрпіта привітав гостей, батьків і молодь та заповів програму вечора. Віршем „Різдво", поета УПА Остапа Грицая, що його віддеклямувала старша юначка Люба Генсьор, розпочалася „Ялинка". Поет надзвичайно зворушливо представляє зимову природу в різдвяний час та ритуали підготови до зустрічі Різдва Христового, а на згадку коляди „Бог Предвічний" всі встали і одну стрічку відколядували. До символічної ялинки підходили юначки і по виголошенні спеціяльного віршика засвічували лямпочки, вимовляючи імена дітей, які тієї ялинки на Україні, яка шанує новонародженого Христа, не можуть мати.

Відспіванням „Нова Радість стала", закінчено цю частину.

З черги старша юначка Кормило представила у своєму слові, як урочисто приготовляється і переводиться Святий вечір на Україні. Усю її розповідь представлено на сцені.

Поява дітей з „Вертепом" всіх особливо зворушила. Довкола маленького Ісуса стали ангелята, пастушки і колядували. Танок малят-ангелят з відповідною пісенькою впровадив приявних в особливий настрій. Потім прийшов пастушок, що прийшов аж з гір Карпат поклонитися Ісусові. Приходом старших колядників з колядою, побажанням та уділюванням коляди закінчено сценку, наповнену українськими традиціями, гарно приготовану і гарно виведену.

Третьою частиною програми вечора була спільна традиційна Різдвяна Вечеря, що її молитвою розпочав о. парох М. Кучмяк. Сумівські матері під проводом і старанням голови Батьківського комітету Івана Генсьора приготовили і подали традиційні святочні страви.

В часі вечері на залю війшла молодь з колядками і віншуваннями для гостей і засіла за спеціяльно залишеними для них столами.

Вірш „Різдвяний сон" віддеклямувала юначка, а віршик „Різдво" виконали новачки. Великою несподіванкою була поява на сцені молоді в строях з різних областей України з деклямацією-привітом з рідних сторін, написану тепер в Україні, закінчено її словами „Рам'я в рам'я, з одним кличем, з одним знам'ям Слава Богу заспіваймо"!.

При кінці відбулося вручення дарунків п-і Кононів і Луцишинові, чим сумівська молодь хотіла віддячитися за мозольну над неми працю, а виховниця Люба Генсьор написала і виголосила до цього ж відповідний вірш, з легким дотепом, чим зворушила їх до сліз.

Відспіванням „Слава Богу" закінчено гарний вечір.

Іванн Кульчицький

Павло Шевчук переобраний...

Закінчення зі стор. 1-ої)

ловний радний Володимир Запаранюк, привітавши приявних від Головного Уряду УНСоюзу, відмітив тих секретарів Відділів в Окрузі, які спричинилися до організування нових членів, як: Василь Колодій, Василь Труфин, Павло Шевчук, Михайло Савків та Іван Тарнавський. Помимо того, що Округа не вив'язалася із свого завдання, зорганізувавши тільки 62% наміченої квоти, то всеж таки Окрузі належить признання, бо всі Відділу Округи систематично працювали у приєднуванні нових членів в 1975 році.

Дальше головний радний Володимир Запаранюк говорив про загальні справи УНСоюзу, найбільше зупиняючись над господаркою, новою будівлею та видавництвом „Свободи". Закликав присутніх приступити до посиленої праці в організуванні нових членів в цьому ювілейному році 200-річчя Незалежности Америки та 100-річчя поселення українців в Америці, щоб в той спосіб вшанувати наших перших українських поселенців, які заложили УНСоюз.

Обласний організатор Василь Оріховський довше зупинився над забезпеченевими справами, над питанням, чому ми українці повинні забезпечуватися в УНСоюзі. Дальше з досвіду подав ряд практичних порад, як підходити до нових кандидатів на членів.

В дискусії над доповідями забирали слово: М. Савків, проф. Семен Гнатківський, Волод. Варшона, О. Білинський, Я. Дулич, А. Урбан, Панько Джінжіристий, Д. Олійник і Євген Наболотний. В дискусії заторкнено різні ділянки УНСоюзу, а головно нову будівлю та видання „Свободи".

Відповіді давав головний радний Володимир Запаранюк.

Ухвалено видати з каси Окружного Комітету 25.00 дол. на український Стипендійний Фонд при Гарвардському університеті.

На кінець переобраний голова Округи Павло Шевчук подякував за перевибір і просив до співпраці, щоб в той спосіб виконати намічену квоту Округи. Господарі місцевого 150-го Відділу запросили до перекуски, при якій продовжувалися розмови про УНСоюз.

Тимко Бутрій...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кликав до ще більших організаційних зусиль, щоб припинити небезпечну тенденцію втрати членства. Д-р І. Флис погратулював Окрузі і всім Відділам, які причинилися до рекордових організаційних успіхів, вручаючи її голові відзначення за перше місце і бонус на суму 334.00 доляри. Відмітивши особливі заслуги И. Чабана, який зорганізував 56 нових членів в 1975-му році, Т. Бутрій (31) і І. Петрунця (28), д-р І. Флис вручив їм золоті зірки для позначення їхнього членства в Клюбі Заслужених Союзовців. Д-р Флис рівнож висловив признання М. Гентошеві за приєднання 17 нових членів, И. Сидорові за 13 і Марії Лисогір за 10.

„Округа Шамокіну, — сказав д-р Флис — міста, яке було визначене федеральним урядом економічно убогим, повинна стати прикладом для інших Округ УНСоюзу, які часто-густо виправдують свої організаційні невдачі економічною рецесією, інфляцією, безробіттям, тощо. Члени, не доляри, є нашим найбільшим майном", — закінчив свою промову д-р Флис, закликаючи до посиленої, систематичної організаційної праці.

В дискусії забирали слово М. Гентош, И. Сидор, И. Чабан і Г. Гайдамака, заторкуючи такі питання, як конечність спеціяльних курсів для відділових секретарів і організаторів, можливість влаштування Союзового Дня в Українській Будівлі в Джерзі Ситі, тощо. Розмови продовжувалися при перекусці, що її приготовили членкині місцевих Відділів

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Подяка

ПОЧУВАЮСЯ ДО МИЛОГО ОБОВ'ЯЗКУ ЗЛОЖИТИ ЩИРУ ПОДЯКУ
ВШ. П. Д-РОВІ ОСТАПОВІ БАРАНОВІ
В НЮ ЙОРКУ ЗА ВИЛІКУВАННЯ МОГО БРАТА З ТЯЖКОЇ ЗАНЕДБАНОЇ НЕДУГИ.

НАТАЛІЯ ФЕДІВ

ЗБІРКА
ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ
З НАГОДИ УРОДИН ПАТРІЯРХА УКЦЕРКВИ БЛАЖЕННІШОГО ОТЦЯ ЙОСИФА І

ПЕРША ЛИСТА:

дол. 1,000.00 — ВЕКЛЮК МАРІЯ;
дол. 200.00 — Пирський М. і А.;
по дол. 100.00 — д-р Баран О. і З., Вербовський І. і О., д-р Воєвідка Я. і Х., Добровольська О. і Гірняк И., Іваницький Р., д-р Козак І. і У., Пастушенко Я. і Н., Щербанюк Я. і І.;
по дол. 50.00 — Вакуменко Г. і М. (в тому зам. кв. бл. п. З. Корчинського), Варна М. і М., Голуб І.і Х., Івануса В. і В. та І. Джус зам. кв. бл. п. В. Форостини, Куницька А., Лешко Т. і С., Маланчук І., Машталєр З. і О., Натина В. і А., д-р Палідвор В. і М., Поритко Р. і Г., д-р Прокоп М. і Л., д-р Сєрант І. і С.;
дол. 45.00 —Вереза В. і М. (в тому зам. кв. бл. п. Яр. Віласа);
дол. 40.00 — Зачка М.;
дол. 35.00 — Клим Я. і І. (в тому зам. кв. бл. п. Д. Дмоховської-Левицької);
по дол. 30.00 — Пастушенко М. (зам. кв. бл. п. З. Корчинського), Сим О., Хабурські В. і В.;
по дол. 25.00 — д-р Бородайко В. і І., Врикович Дз. і І. (зам. кв. бл. п. К. Дякунчак), Галів М. і З., Ільницький Р. і Н. зам. кв. бл. п. С. Ганкевич, Керницький Т. і Д., Корчинська Е., Крушельницька С., Кушнір О., Марійська Дружина, Навроцькі Ю. і Х. (зам. кв. бл. п. С. Навроцької-Клюн), Никифоряк А., д-р Погорецький Р. і М., Салдан М. і С., Саляк В. і Е., Секрета С. і А.;
по дол. 20.00 — Баран В. і А., Кульба В. з друж., Кушнір Р. і М., Пельц М., Савків Т. і Е., Саврас Л., Стасів И., Чипак Я. і О. (зам. кв. бл. п. проф. М. Соневицького), Яцик М.;
по дол. 15.00 — Вачинські Ю., О. і О., Салєцький Я. і А.;
по дол. 10.00 — Абрамюк М., Вархола Ю., Василів В., Васьків М. і О. (зам. кв. бл. п. Д. Дмоховської-Левицької), Гошовський В., Глют П. і А., Захарченко Д. і З., д-р Карпінська С., Кравець Ю., Лень О., проф. Лисогір М., інж. Мілянич А. і Е. (зам. кв. бл. п. Д. Дмоховської-Левицької), Музика І., Овсянецький Б., Островський Т., Повдер М., інж. Раковський Р. і Л., Склепкович О., Солян І., Шевчук С. і К., Шльоє В., Щур С. і П.;
дол. 7.00 — Дідик А.;
по дол. 5.00 — Вороневич О., Губіцький М., Делетканич М., Олексів П., Осідач М., Стець Р.

РАЗОМ: дол. 3,702.00

ВСІМ ВШ. ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРО ДЯКУЄМО.

Збірку Патріяршого Фонду продовжуємо. Бажаючі її доповнити, можуть це зробити через: Щадницю „САМОПОМІЧ", 108 Друга Авеню (конто ч. 6620), або „АРКА", 48 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

Зібрані гроші разом з списками Жертводавців передамо Блаженнішому Патріярхові особисто під час Евхаристійного Конгресу в Філядельфії — в місяці серпні ц. р.

УПРАВА Т-ВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. й ОКОЛИЦЯ!
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Відділу УККА
Нюарк-Ірвінґтон
— відбудуться —
в дні 11-го квітня 1976 року
в Укр. Нар. Домі
140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.
Початок — 3:30 по пол.

ЕКЗЕКУТИВА ВІДДІЛУ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.
МАРІЇ КОНОПАСЕВИЧ з дому КОСТРУБЯК
зложили на руки Блаженнішого Кир Йосифа, на цілі Українського Католицького Університету у Римі
100.00 долярів
Олекса ВОРОБЕЦЬ з родиною
і Марія НИЧ зі сином

В другу річницю смерти нашого Дорогого ТЕСТЯ і ДІДУНЯ
бл. п.
Проф. Дмитра Ліськевича
25.00 долярів
на Українські Студії у Гарварді
жертвують
АННА ЛІСЬКЕВИЧ — невістка
ЛЯСЯ і ТАРАС — внуки

З волі Всевишнього відійшла у Вічність дня 29-го березня 1976 р. у Мюнхені Велика Організаторка й Провідниця Українського Жіночого Руху на Західних Українських Землях

бл. п.

МІЛЕНА РУДНИЦЬКА

Голова Центрального Українського Жіночого Товариства Союзу Українок у Львові в роках 1923-1938 та співосновниця Світового Союзу Українок у 1936 р.

Прощаємо нашу Голову у глибокому сумі —

ОЛЕНА ФЕДАК-ШЕПАРОВИЧ — заступниця Голови
ЯРОСЛАВА ОСТРОВСЬКА-КІНАЛЬ, ІРИНА ШОХ, МИРОСЛАВА МРИЦЬ-ГУК, ЛІЛІ МРИЦЬ-ШАВЯК, СТЕФА ФЕДОРЧАК-МОРОЗ, НАТАЛЯ ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА — колишні члени Головної Управи Центрального Українського Жіночого Т-ва Союзу Українок у Львові та Світового Союзу Українок.

СПАДЩИНА...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

зі 182-го тому ЗНТШ), та вона основана на вивченні обширного матеріялу і має 157 „нотаток". В цій розвідці автор на основі недавно опублікованих документів доводить, що „Іван Франко був не тільки фаховим славістом і україністом, але й фаховим клясичним філологом". Франко закінчив гімназію в Дрогобичі, в якій латина й грека творили основу научного матеріялу. Автор цих рядків навчався в цій гімназії в дев'ятнадцятому віці і вчився латини вісім годин тижнево, в першій клясі.

В. Стецюк стверджує, що клясична література, зокрема клясична культура були г і м н а з і ї, в і н с т у д і ю в а в ц ю ділянку в гімназії, він студіював цю ділянку в університеті у університеті у Львові і у Відні. Не працюючи в університеті, Франко цікавився клясичними література м и, латинською й грецькою, і проф. Стецюк подає рік за роком усі Франкові праці з цієї ділянки. І так було аж до вибуху Першої світової війни в 1914 р. Та вже в січні 1915 р. український поет перекладав грецькі твори на українську мову.

Мало хто знає, що автор „Мойсея" в 1915 і 1916 роках дав понад 50 поетичних переспівів з історії стародавнього Риму, спертих на римських історичних працях та грецькому письменнику Діонізії з Галікарнасу. Проф. Стецюк реєструє всі ці поеми І. Франка з римської історії ,ось деякі їхні заголовки: „Схоплення сабінянок", „Відхід Ромуля", „Вестальки в Римі", „Смерть Сервія Туллія", „Перший республіканець".

Свою розвідку автор закінчив так: „Читаючи Франкові переспіви історії стародавнього Риму і порівнюючи їх з оригіналами в прозі, ми пізнаємо не тільки глибину знання Франка як ученого і великого знавця політично - суспільних проблем, але передусім як майстра поетичного слова. Політичні переклади і переспіви І. Франка з античних літератур — це дійсно перлини, що ними збагатив українську і світову культуру великий український Каменяр, як геніяльний поет і вчений філолог".

Цікава стаття В. Стецюка під заголовком „Грецький лексичний фонд в українській мові", з якої читач довідується, що такі наші „українські" слова, як бульба і бараболя, воро-

Св.п. проф. д-р В. Стецюк

бець, кобила, теля і ягня; корито, сокира, коновка й міх; ковбаса, болото, вовкулака, хороший і скитатися; власні імена Атанас, Остап, Одарка, Катерина і Лука — грецького походження. Сюди належать численні слова з церковно - релігійної лексики (ангел), з наукової термінології (біологія) та з побутової лексики (вище згадані!).

Між працями В. Стецюка маємо кілька на строго спеціяльні теми, такі як про стиль Тацита, про місцевий відмінок в латинській мові, п р о е т р у с ь к у е с х а т о л о г і ю, про римські центенарії т аінші.. Він написав для потреб студентів малу граматику грецької мови. Для Української Енциклопедії (том ІІІ) написав по - англійськи гасло „Клясична філологія", а перед самою смертю передав до друку в збірнику НТШ розвідку „Етногенеза римського народу в світлі найновіших дослідів". Невпорядкованою залишилася його праця під заголовком „Скити й Україна".

Оцінюючи чисто наукову працю В. Стецюка треба пам'ятати про те, як сам професор дивився на працю українського науковця у вільному світі, перед яким „не тільки мета його дослідів", а й усі потреби його народу. Читайте життєпис професора В. Стецюка, пізнайте, де він працював і до яких товариств й організацій він належав, а тоді подивлятимете енергію й працьовитість цієї людини, а тоді побачите, що він все своє здоров'я віддав для праці в НТШ.

Та потіхою для Родини Покійного було те, що численні жертводавці на добродійні цілі з приводу смерти проф. В. Стецюка справедливо оцінили його працю для українського народу.

ПРО УКРАЇНУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

народ"; вже не народи, а один народ на всіх просторах Союзу у розумінні одностайного російського народу.

Цей винахід дає далекойдучі дальші практичні наслідки.Для „одного народу" — одна держава й одна конституція. Вже віддавна стрічаємо в совєтській публіцистиці мову про „зрілий соціялізм" і „однорідне совєтське суспільств", яке фактично здійснюється шляхом вимішування переселюванням та російщенням. А коли мова про один „совєтський народ", то вже нема потреби бавитися в окремі національні республіки: шкода на це витрат!

Вже віддавна існують познаки, що Москва підготовляє нову конституцію, яка відповідала б „зрілому соціялізмові" з „однорідним" совєтським суспільством". Про зміну конституції СССР натякав ґенсак Брежнєв вже на 24-му з'їзді КПСС і що нова конституція мала б складатися по лінії нових заходів для дальшого поступового послідовного зближення націй і народностей.

Були побоювання, що новий з'їзд КПСС, що відбувся в лютому ц. р., міг був принести такуконституційну зміну. Та цим разом москазанадто розтягається в чаковські верховоди ще не відважилися на такий крок, може також з уваги на внутрішні й зовнішні обставини: дисидентський рух та критику сторонніх компартій, які прямують до комунізму своїм власним шляхом. Та й одностайного „совєтського народу" ще не осягнено, і, — як каже Григоренко, — осягнути неможливо, а тому було передчасно оформлювати конституційно - правно „один совєтський народ" в одній конституції, зі скасуванням всіх республіканських конституцій неросійських народів.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

СОЮЗОВЦІ!

ПРИДБАННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧІТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КРИВОЛАП ВІКТОР, член УНС Відділ ч. 397 Т-ва ім. св. Ольги в Філядельфії, Па., на 69-му році життя. Покійна 46-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНС в 1951 році. Полишив в смутку дружину Мілю, синів Володимира та Євгена, брата Юрія Криволапа з родиною, батьків Миколу і Марію Криволапів та близьку і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 26-го лютого 1976 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ГАРБУЗ ТАЦЬКА, членка УНС Відділ ч. 36 Сестрицтва Пресвятої Богородиці в Рочестері, Н. Й., померла 6 березня 1976 р. на 86-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1928 році. Похорон відбувся 9 березня 1976 на цвинтарі Голі Сеплчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Ковальчук, секр. Від.

ГАРМИЧ ІВАН, член УНС Відділ ч. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Йонґставн, Огайо, помер 23 грудня 1975 р. на 86-му році життя. Покійний народився в Бронниці Новій, Дрогобич. Став членом УНСоюзу в 1920 році. Полишив в смутку 2 дочки Анну і Олену. Похорон відбувся 26 грудня на цвинтарі Кальварія. в Йонґставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр. Відд.

КОСТЕЦЬКИЙ ТЕОФІЛЬ, член УНС Відділ 307 Т-ва м. Мит. А. Шептицького, помер 31 грудня 1975 р. на 51-му році життя. Покійний народився в Озерно, Україна. Став членом УНС в 1961 р. Полишив в смутку дружину Сайну, брата Йосифа, а на Україні батька Володимира та дальшу родину і багато приятелів та знайомих. Похорон відбувся 3-го січня 1976 р. на цвинтарі в Вест Рюксбури, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ПЕТРИК АНДРІЙ, член УНС Відділ ч. 69, помер 16 грудня 1975 р. на 53-му році життя. Покійний народився в с, Денисів, пов. Тернопіль. Став членом УНСоюзу в 1968 р. Полишив в смутку дружину, дочку Ольгу Босняк з мужем Богданом, сина Романа, маму Анну, брата Богдана з родиною, близьку і дальшу родину. Похорон відбувся 19 грудня 1975 р. на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Різник, секр. Відд.

Д-р СОРОКА ІВАН, член УНС Відділ ч.59 Т-ва Українська Січ в Бриджпорт, Конн., помер 19 грудня 1975 р. на 58-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1955 році
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ПРИЩЛЯК МИХАЙЛО, член УНС Відділ ч. 161 Т-ва св. Василія в Ембридж, Па., помер 28 листопада 1975 р. на 59-му році життя. Покійний народ. в Ембридж, Па. Став членом УНСоюзу в 1962 році. Полишив в смутку дружину Марію,, сина Михаїла. Похорон відбувся 1-го грудня 1975 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ВЕРЕСКА ФЕВРОНІЯ, членка УНСоюзу Відділ ч. 156 в Честер, Па., померла 1-го грудня 1975 р. на 75-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1935 році. Полишила в смутку дочку Марію і сина Валтера. Похорон відбувся на цвинтарі Лавнкрофт, в Маркус Гук, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ДЕМЧИШИН ЙОСИФА, членка УНС Відділ ч. 375 Тва ім. Д. Вітовського в Філядельфії, Па., померла 24 листопада 1975 р. на 72-му році життя. Покійна народилася в Жовква, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1950 р. Полишила в смутку сина Богдана, синову Мирославу і внуків. Похорон відбувся 29 листопада 1975 р. на цвинтарі св. Марії в Факс Чейз в Філядельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Тарнавський, секретар

МАКАРЕНКО ІРЕНА, членка УНСоюзу Відділ ч. 204 Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 30 вересня 1975 р. на 63-му році життя. Покійна народилася в м. Харкові, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1957 році. Полишила в смутку чоловіка Миколу. Похорон відбувся 24 листопада 1975 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Василь Палідвор, секр. Від.

БРИКСА ІВАН, член УНСоюзу Відділ ч. 506 Тва Золота Липа в Амгерстбурґу, помер 7-го листопада 1975 р. на 68-му році життя. Став членом УНСоюзу в1958 році. Полишив в смутку дружину Любу, 5 синів, 7 дочок, 21 внуків, одну правнуку,, 4 сестри та одного брата, всі живуть в Канаді. Похорон відбувся 10 листопада нацвинтарі св. Іоана в Амгерстбурґу.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Масний, секр. Відд.

САВЧУК ВАСИЛЬ, член УНС Відділ ч. 174 Т-ва Пластового в Детройті, помер 30 гру... життя. Покійний народився в Матійвці, Перерів. Став членом УАСоюзу в 1960 році. Полишив в смутку дружину Ольгу, дочок Любу, Марію і Марту, зятів Віктора Китастого та Романа Стефанюка, внуків Уартусю і Ларка та рідних в Америці і в Україні. Похорон відбувся 2 січня 1976 р. на цвинтарі Мт Олівет в Детройті.
Вічна Йому Пам'ять!

СИДОР АННА, членка УНС Відділ ч 73 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. А., померла 8-го лютого 1976 р. на 89-му році життя. Покійна народилась в с. Вербів, пов. Бережани, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1921 році. Полишила в смутку дочок Марію Москалюк і Ольгу Купер, 7 внуків і 21 правнуків. Похорон відбувся 10 лютого 1976 р. на цвинтарі св. Анни в Кранстон, Р. А.
Дмитро Василик, секр. Від.

МАЛАФІЙ СЕМЕН, член УНСоюзу Відділ ч. 200 Т-ва Вільна Україна в Озон Парку, Н. Й., помер 15 березня 1976 р. на 90-му році життя. Покійний народився в селі Псари, пов. Рогатин. Став членом УНСоюзу в 1934 році. Полишив в смутку дочок: Катерину зам. Костів, Марію зам. Бутрин, Параскевію зам. Маркс; синів Миколу та Івана, 11 внуків та правнуків й близьку і дальшу родину в Америці та на Україні. Похорон відбувся 18 березня 1976 р. на цвинтарі св. Івана в Будгейвен, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Пригода, секр. Відд.

ЛОНЧИНА АННА, членка УНСоюзу Відділ ч. 171 Т-ва ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті, померла 12 березня 1976 р. на 79-му році життя. Покійна народилася в Перемишлянах. Стала членкою УНСоюзу в 1925 році. Полишила в смутку Адред, Джана, Павла, Енді, Волтера. Похорон відбувся на цвинтарі Розгілл.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Расн, секретар Відд.

ПЕТЕРСОН АННА, членка УНС Відділ ч. 14 Т-ва Чорноморська Січ в Ньюарку, Н. Дж., померла 3-го березня 1976 р. на 80-му році життя. Покійна народилася в Полові, Зах. Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1935 році. Полишила в смутку 2 дочки, зятя, внуків і правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Рози з Ліми в Фріголд, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

СІНЯВСЬКИЙ ІВАН, член УНС Відділ ч. 63 Січ в Форд Сіти, Па., помер 8 січня 1976 р. на 57-му році життя. Покійний народився в Форд Сіти, Па. Полишив в смутку дружину і дочку. Похорон відбувся 10 січня 1976 р. на українському католицькому цвинтарі св. Марії в Форд Сіти.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ТОМЧУК МАРІЯ, членка УНСоюзу Відділ ч. 171 Т-ва ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 20-го січня 1976 р. на 80-му році життя. Покійна народил. на Волині, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1927 році. Полишила в смутку дітей Марію Гаврищків і Николая Томчук та внука Петра. Похорон відбувся 24 січня 1976 р. на цвинтарі Гіллсайд в Рутерфорд, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ЗАХАРКЕВИЧ МИКОЛА, член УНС Відділ ч. 277 Т-ва св. Івана в Гартфорді, Конн., помер 2-го березня 1976 р. на 66-му році життя. Покійний народився в Радимно, Перемишль. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Полишив в смутку дружину Віру, сина Ігоря з дружиною Аратею і двоє внуків, дочку Ірену з чоловіком Реймондом і двоє внуків та близьку і дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 6-го березня на цвинтарі Глазенбури, в Глазенбури, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Семен Кравець, секр. Відд.

ГАЛЬЧИН АНАСТАЗІЯ, членка УНС Відділ ч. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., померла 21 лютого 1976 р. на 92-му році життя. Покійна народилася на Лемківщині. Стала членкою УНСоюзу в 1933 році. Полишила в смутку синів Йосифа, Михайла, Вілліяма, Честера, Юрія і Тому та дочки Марію і Анну, 22 внуків, 34 правнуків і п'ять праправнуків, членів Українського Золотого Хреста та багато приятелів. Похорон відбувся 24 лютого 1976 р. на цвинтарі римо-катол. церкви Святого Серця Ісусового в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ЗОППКО МИКОЛА, член УНСоюзу Відділ ч. 67 Т-ва Запорожська Січ в Ансоні, Коннек., помер 24-го лютого 1976 р. на 84-му році життя. Покійний народився в с. Колоколин, пов. Рогатин, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1924 році Полишив в смутку дочок Анну, Гелену, Павлину і Розалію, сина Михайла, 13 внуків і 22-х правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дерби, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Пен'юк, секретар

ВАВРОВСЬКИЙ ПЕТРО, член УНС Відділ ч. 81 Т-ва свв. Петра і Павла, помер на 55-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1940 році. Полишив в смутку дружину, 2-ох синів і 1 дочку. Похорон відбувся на цвинтарі Глен Гавен Парк.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МАЙДАЧЕВСЬКИЙ ПАВЛО, член УНС Відділ ч. 424 Т-ва ім. „Героїв Крут" в Філядельфії, помер 4-го лютого 1976 року. Покійний народився 8 березня 1903 р. на Україні. Став членом УНС в 1956 р. Полишив в смутку брата, братову і двох племінників у Франції. Похорон відбувся 7-го лютого 1976 р. на православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Івашина, секр. Відд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го КВІТНЯ 1976 р.

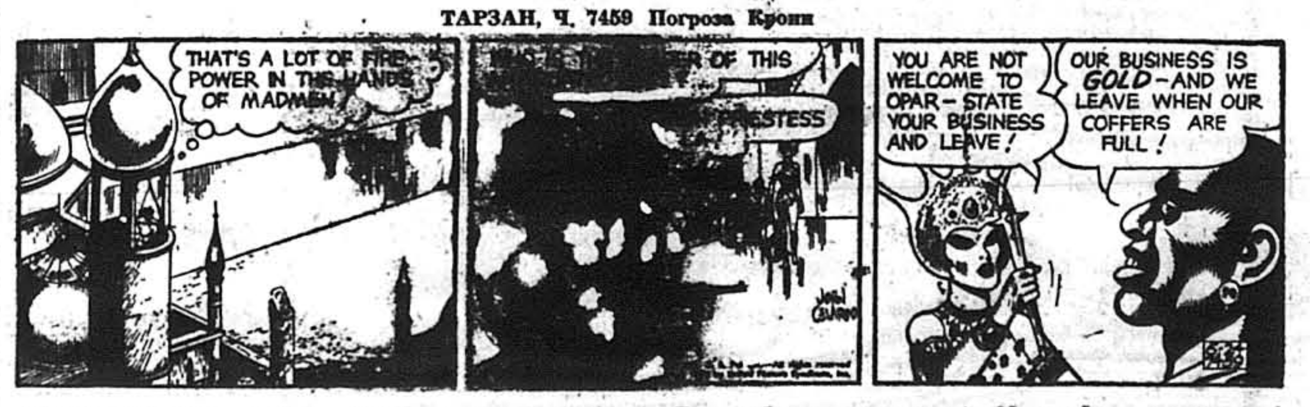
НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя, 76 Відд., о год. 1-ій по пол., в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Ю. Демчук, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го КВІТНЯ 1976 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори В-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 Стейт Рд., Парма, Огайо. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Вобечко, секр.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є будучність, в нашій громаді Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу і вільному світі нового свідомого члена!

ТАРЗАН, Ч. 7459 Погроза Кроши

Цей божевільний фанатик має в своїх руках надто велику кількість пальної зброї!

Хто є провідником цього старинного міста?.. Жрекиня Ля!

Ти є небажаним гостем в Опарі!.. Скажи чому ти прийшов сюди і тоді йди геть звідси!

Ми прийшли за золотом і не підемо звідсіля, аж поки наші скрині не будуть заповнені ним!